

Svenska kyrkans svar på Kairos Palestina – Ett sanningens ögonblick. Ett ord av tro, hopp och kärlek från hjärtat av palestinskt lidande, 2009

Till dem som skrivit och undertecknat Kairos Palestina dokumentet

Kära Vänner i Kristus!

Hälsningar från Svenska kyrkan i vår uppståndne Herres namn.

Genom åren har vi nåtts av oräkneliga meddelanden som beskriver det mänskliga lidandets grymma verklighet, som både palestinier och israeler fått uppleva i sitt vardagsliv under den långa, pågående konflikten om landet.

I *Kairosdokumentet* har vi nu fått ett annorlunda budskap från er – våra palestinska systrar och bröder i Kristus. Det är ett rop från hjärtat av palestinskt lidande, som ger röst åt en ärlig och intensiv begrundan av innebörden av kristen tro i den svåra situation ni upplever. Det är ett rop av frustration över dödläget på politisk nivå. Vi hör ett rop som tydliggör vad det är att leva som palestinier under ockupation i en situation som ständigt blir värre.

Trots att det kommer ur den svåra situationen i det heliga landet är Kairosdokumentet ett dokument om tro, hopp och kärlek. Det är ett uttryck för ett varaktigt, djupt begrundande av vad det är att vara kristen mitt i orättvisor, trakasserier, fördrivning och ockupation.

Med tanke på detta blir vi, när vi läser dokumentet, uppmuntrade av att finna ett generellt budskap som är i linje med grundläggande kristna begrepp om respekt för människans gudagivna värde och värdighet, om kärlek, om motstånd mot ondska, och om rättvisa, fred och försoning.

I dokumentet hör vi tre frågor som riktas till kyrkorna över hela jorden – och därmed också till oss. Frågorna är: Varför är ni så tysta? Hur handskas ni med teologi? Vad kan göras för att få slut på den pågående ockupationen? Sammanfattningsvis utmanar dokumentet den världsvida kyrkan: Höj er röst! Ta itu med teologi! Kräv ett slut på ockupationen!

1. Höj er röst!

Som kyrka i Europa har vi många gånger frågat oss själva vad vi tidigare kunde ha gjort, och vad vi försummat att göra, för att bidra till att få ett slut på konflikten genom att en rättvis fred blir verklighet, med frihet och säkerhet för både palestinier och israeler – såväl judar, kristna och muslimer.

Nu fortsätter vi att fråga oss själva vad att säga och göra när etablerandet av en palestinsk stat, med Östra Jerusalem som huvudstad, bredvid staten Israel enligt FN:s resolutioner, verkar bli en mer och mer avlägsen verklighet.

Kairosdokumentet utmanar världens alla kyrkor att oupphörligt höja sina röster och kräva att konflikten löses genom att ockupationen fås att upphöra genom förhandlingar och genom ickevåldsmedel.

Att vara tyst innebär att acceptera situationen som den är. Svenska kyrkan har ett moraliskt ansvar att tala för en fredlig och rättvis lösning på denna långa konflikt. Därför gör vår kyrka - ofta tillsammans med andra kyrkor, kyrkorelaterade organisationer och det internationella samfundet – gång på gång uttalanden om detta, som vänder sig till politiska beslutsfattare i Sverige, EU, såväl som i Israel och bland palestinierna. Detta är viktigt för att påverka den allmänna opinionen i kyrka och i samhälle.

Vi vill dock, av hänsyn till framtiden för både palestinier och israeler, fortsätta att höja rösten till stöd för sanning, rättvisa och fred och kräva ett slut på den israeliska ockupationen och att en palestinsk stat etableras sida vid sida med staten Israel i enlighet med FN resolutioner utifrån förhandlingar mellan parterna. Vi stöder fullt ut Israel som en suverän stat inom internationellt erkända gränser, liksom vi fullt ut stöder en suverän palestinsk stat i Gaza, på Västbanken, inklusive Östra Jerusalem.

De sätt som vi kommer att använda för att få fram detta principiella budskap måste hela tiden anpassas till den faktiska verkligheten på marken, för att på ett effektivt sätt bidra till en lösning av konflikten. Vi är övertygade om att den varaktiga fred vi alla längtar efter, med frihet för palestinier och säkerhet för israeler, kan bli verklighet. Det sker när två stater lever sida vid sida och respekterar varandra som grannar och vill söka försoning och bygga goda relationer med varandra.

2. Ta itu med teologi!

Att teologi kommer ur det sammanhang vi var och en lever i är grundläggande för alla kristna och kyrkor. Därför kommer de teologiska ståndpunkterna i Kairosdokumentet ur ett sammanhang som är annorlunda än vårt. Som sådant är dokumentets teologi något som vi tar emot med respekt och stort intresse. Vi skulle dock vilja gå in i ett samtal med er om några frågor i dokumentet:

a) När det gäller det som ni kallar “fundamentalistiska teologiska ståndpunkter” (6.1) håller vi helt och hållet med. Dessa ståndpunkter – som grundas i olika synsätt – finns i högre eller mindre utsträckning i samhällen i väst och erbjuder teologisk legitimering av ockupation och orättvisor. Svenska kyrkan avvisar dessa teologiska ståndpunkter och bedriver för närvarande forskning i denna fråga.

b) Vi utmanas av ställningstagandet att ockupation är en synd och ett ont mot Gud och mänskligheten (2.5). Att benämna något som synd – och strukturella fenomen – är att säga att det är något som påverkar relationen mellan Gud och människor såväl som relationen människor emellan. Den teologiska kopplingen till ockupation som något som fråntar människan hennes rättigheter är avgörande. Att uppfatta mänskliga rättigheter som Guds gåva till människor är att hävda att mänsklig värdighet, jämlikhet, fred och rättvisa är givna åt alla och en var och därför ska respekteras och vördas.

En situation där människor upplever att onda krafter berövar dem deras rättigheter, ger näring åt hopplöshet. Men ert hopp i frånvaro av allt hopp, som har sitt ursprung i evangeliet och i de hoppets tecken ni hänvisar till i dokumentet, är något som vi lägger märke till med beundran.

c) I avsnittet som tar upp landets universella uppdrag bejakar vi vikten av de löften Gud gav i förbunden med folken i landet. Tillåt oss att citera från dokumentet *Guds Vägar* som antogs av vårt Kyrkomöte, 2001:

Gud är i hela Bibeln den Gud som sluter förbund. Begreppet förbund är närmast uttryck för en väsensgenskap hos Gud - Abrahams, Isaks och Jakobs Gud. Guds vilja till gemenskap och förening kommer till uttryck redan i Noaförbundet, i vilket hela människosläktet och allt skapat inneslutes och välsignas. I Abrahamsförbundet välsignas Abraham och det folk, som utgår från honom. I Sinaiförbundet knyts Israels folk samman med Gud "till evig tid". Jesus Kristus instiftar ett förbund som uttryckligen öppnar sig för alla folk och stammar.

Det är vår uppfattning att Sinaiförbundet med det judiska folket, liksom förbundet i Jesus Kristus, båda är giltiga och uttrycker Guds natur och vilja och hans yttersta kärlek till alla människor.

d) Det är utifrån detta som frågan om land (2.3) ska förstås. Vi delar uppfattningen att detta heliga land – liksom allt land – ytterst tillhör Gud och att det är heligt i den omfattning Gud är närvarande i det. Alla Guds folk har uppgiften att vara förvaltare av det land vi anförtrots och att dela det alla som bor i det, med respekt för Guds kärlek till alla människor i enlighet med vad de heliga skrifterna säger. Att hävda att det obestridda erkännandet av förbundets giltighet ger gudagivna rättigheter för grupper, folk eller makthavare utestänga andra från landet är enligt vår uppfattning inte i enlighet med skriften. Tvärtom; vi är kallade att ”göra det rätta, leva i kärlek och troget hålla oss till vår Gud” (Mika 6:8). I detta är vår respekt för andras – den fattige och främlingens – rättigheter och värdighet av särskild betydelse som ett tecken på vårt engagemang för Guds vilja.

3. Kräv ett slut på ockupationen!

Under flera år har Svenska kyrkan, tillsammans med andra kyrkor och religiösa organisationer i Sverige, drivit påverkansarbete för en Rättvis fred i Mellanöstern. Vi har krävt ett slut på ockupationen av Gaza och Västbanken, inklusive Östra Jerusalem och ett slut på palestinskt våld mot civila, och att en palestinsk stat upprättas bredvid staten Israel.

För några år sedan genomfördes en kampanj på nationell och lokal nivå i Sverige i linje med detta som krävde ett slut på ockupationen och sanktioner mot produkter från bosättningarna.¹ Detta länkades också till påverkansarbete i Sverige och Bryssel på EU-nivå som koordinerades med kyrkorelaterade utvecklingsorganisationer i sju EU-länder.

Påverkansarbetet i Sverige och Bryssel pågår fortfarande och har fokus på den illegala ockupationen sedan 1967 och kräver att mänskliga rättigheter och internationell lag efterlevs av båda sidorna i konflikten².

Vi tar också aktiv del i det ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel (EAPPI), som administreras av Sveriges Kristna Råd, sedan det påbörjades år 2003. För närvarande har cirka 180 svenskar tagit del i programmet och informerar om vad de sett och hört när de fått uppleva hur det är att leva bland både palestinier och israeler i den pågående konflikten.

¹ För en rättvis fred i Mellanöstern - Häv ockupationen av Palestina.

² Med vilken rätt? – om Israels ockupation, mänskliga rättigheter och krigets lagar? Utgiven av Svenska kyrkan och Diakonia.

Vi kommer att fortsätta att protestera mot varje brott mot internationell lag och mänskliga rättigheter, som begås av någon part i konflikten, som bosättningspolitiken; byggandet av separationsmuren på palestinsk mark; företagsinvesteringar i de ockuperade områdena; attacker mot israeliska civila.

Vårt krav på sanktioner mot israeliska bosättningar på ockuperad mark kommer därför att fortsätta, liksom vårt deltagande i granskandet av företag som är verksamma i de ockuperade områdena. Vi kommer att fortsätta vårt arbete i linje med detta, som ett sätt att med ickevåldsmedel stå upp för en rättvis fred – mot ockupation och attacker på civila. Vi gör detta eftersom vi är övertygade om att respekten för mänskliga rättigheter och internationell lag är en grundläggande förutsättning för att lösa konflikten och nå fram till en varaktig fred och en framtid både för staten Israel och för en palestinsk stat.

Slutligen, vill vi tacka er för dokumentet och för dess hoppfulla budskap att kärlek och ömsesidigt förtroende är möjligt, liksom fred och slutgiltig försoning, och att rättvisa och säkerhet kommer att uppnås för alla – palestinier såväl som israeler (9.1).

Ja, vi hoppas och ber att det ska komma en tid med rättvisa och fred när palestinier och israeler lever tillsammans sida vid sida i en anda av försoning.

Uppsala, den 4 juni, 2010.

Nämnden för internationell mission och diakoni

För Svenska kyrkan

Anders Åkerlund
Ordförande

Hans-Erik Nordin
Biskop

Kopia: Kyrkoledarna i Jerusalem